

TALOUSARVIOALOITE 763/2001 vp

Sosiaali- ja terveyspalvelujen valtionosuuksien käyttö terveydenhuoltopalveluihin

Eduskunnalle

Kuntien velvollisuutena on järjestää asukkailleen lakisääteiset peruspalvelut, mutta palvelujen kattavuudesta ja tasosta ne saavat päättää itsehallintonsa puitteissa. Vuonna 1993 toteutetussa maailman radikaaleimmassa sosiaali- ja terveystoimen vallanhajautuksessa valtio luopui tiukoista normeista ja valtionosuusjärjestelmä muutettiin. Peruspalveluministeri Osmo Soininvaara onkin myöntänyt, että on puhtaasti poliittinen valinta, tuotetaanko kunnissa laadukkaita, riittäviä palveluita ja pidetäänkö palveluja tuottavasta henkilökunnasta hyvää huolta.

Jatkuvat viestit eri sairaanhoitopiireistä kertovat, että terveydenhuollon palvelut ovat heikenneet ja ihmisten hätä on konkreettisesti lisääntynyt. Muun muassa terveydenhoitohenkilökunnan työtaakka on monilla työpaikoilla muodostunut kestäättömäksi. Viimeisimpien kansainvälisten vertailuiden perusteella voidaan todeta, että suomalainen terveydenhuolto ei ole enää kansainvälistä huippuluokkaa.

Kuntien tuottamien palvelujen laadulla ja sisällöllä on ratkaiseva merkitys eri väestöryhmien väliselle tasa-arvolle. Eri kunnissa asuvat ihmiset ovat joutuneet keskenään hyvinkin eriarvoiseen asemaan palvelujen saannissa ja tasossa.

Talousarviesityksessä todetaan kuntien järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon osalta, että sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen kaikille väestöryhmille edellyttää muun muassa vaikeuksissa olevien ryhmien palvelujen saatavuudesta huolehtimista. Valtiolla tulisi vähintäänkin olla erityinen velvollisuus varmistaa, että heikot vähemmistöt saavat kunnilta riittävän suojan.

Edes osittaisella sosiaali- ja terveydenhuollon rahojen kohdentamisella valtio voisi varmistua siitä, että kunnat varmasti järjestävät ne palvelut, joita voidaan pitää jokaisen kuntalaisen vähimmäisoikeutena.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta lisää valtion vuoden 2002 talousarvioon momentin 33.32.30 perusteluihin maininnan, että kuntien terveydenhoitopalveluihin kohdistamien valtionosuuksien käyttöä seurataan ja ryhdytään valmistelemaan valtionosuusjärjestelmään sellaisia muutoksia, joilla valtionosuuksien riittävä kohdentaminen kuntien sosiaali- ja terveyspalveluihin varmistetaan.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Annika Lapintie /vas